

Διοίκηση Βάσει Ομάδων στις Ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες: Μια πρώτη προσέγγιση

Ιφ. Βαρδακώστα
Βιβλιοθηκονόμος, Msc
Υπεύθυνη Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης
Χαροκοπείου Πανεπιστημίου
ifigenia@hua.gr

&

Π. Α. Κωσταγιόλας
Τμήμα Αρχειονομίας – Βιβλιοθηκονομίας,
Ιόνιο Πανεπιστήμιο
pkostagiolas@ionio.gr

ΟΜΑΔΑ (ΟΡΙΣΜΟΣ-ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ)

Εννοιολογικός Προσδιορισμός

«Ομάδα αποτελεί ο μικρός αριθμός ατόμων με συμπληρωματικές δεξιότητες, αφοσιωμένοι σε έναν κοινό σκοπό και στόχο, για τους οποίους θεωρούνται υπεύθυνοι»
(Katzenbach & Smith, 1993).

Ιστορική αναδρομή και ορόσημα για τις ομάδες:

- ❖ 1930 σχολή ανθρωπίνων σχέσεων.
- ❖ 1950 συμμετοχή όλων των εργαζόμενων στην λήψη αποφάσεων.
- ❖ 1980 Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού.

Η δυναμική στη συμβολή των ομάδων

Στις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθηκών οι ομάδες δύνανται να συμβάλουν στα ακόλουθα:

(Handy, 1993• Κάντας, 1995• Πετρογιάννης, 2000)

- Επιμερισμό και έλεγχο της εργασίας.
- Επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων.
- Ενίσχυση δεσμεύσεων διοίκησης και εργαζομένων σε πολιτικές και στρατηγικές.
- Προγράμματα βελτίωσης της ποιότητας.
- Διαχείριση συγκρούσεων.
- Καταπολέμηση αποξένωσης μέσα στον οργανισμό.
- Ανάπτυξη, εκπαίδευση εργαζομένων.

Το πλαίσιο της έρευνας για τις ομάδες στις Ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες

Ερευνητικό Ζήτημα:

**«Οι ομάδες ενισχύουν την οργανωτική – διοικητική
ικανότητα στις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες»**

Σκοποί έρευνας:

- 1. Να διαπιστωθεί αν υφίστανται Ομάδες στις Ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες.**
- 2. Να μελετηθούν τα χαρακτηριστικά των ομάδων στις Ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες.**
- 3. Να καταγραφούν οι απόψεις των Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων – Επιστημόνων της Πληροφόρησης.**

Προετοιμασία και διακίνηση του ερωτηματολογίου(1/2)

Βιβλιογραφική έρευνα για να εντοπιστούν ανάλογες μελέτες και έρευνες

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ:

- Σύμφωνα με αντίστοιχες έρευνες και με τις ανάγκες των ερευνητικών στόχων.

ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

- Δεκέμβριος '05-Ιανουάριος '06
- Δύο (2) μέλη Δ.Ε.Π. Ελληνικών πανεπιστημίων.
- Τρεις (3) βιβλιοθηκονόμοι με πολυετή εμπειρία & ανώτατες σπουδές

Προετοιμασία και διακίνηση του ερωτηματολογίου(2/2)

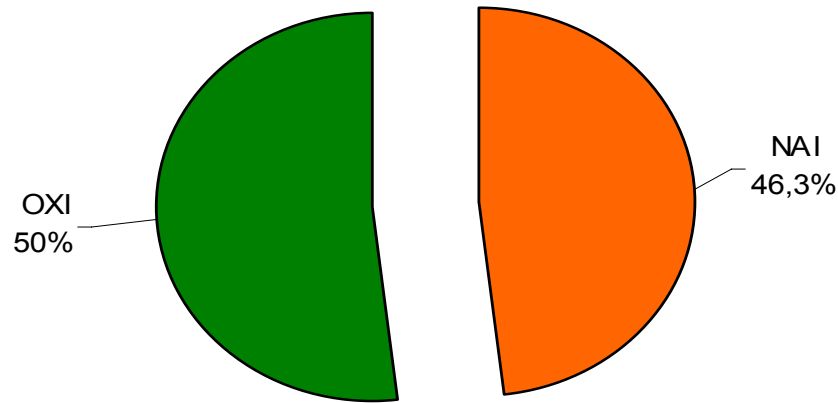

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- Χρόνος: Φεβρουάριος-Μάρτιος 2006.
- Ηλεκτρονική διακίνηση ερωτηματολογίου με συνοδευτική ειδικά διαμορφωμένη επιστολή.
- Συμμετείχε το προσωπικό των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών όλης της χώρας.
- Διακινήθηκαν 531 ερωτηματολόγια και επεστράφησαν συμπληρωμένα 80 ερωτηματολόγια.

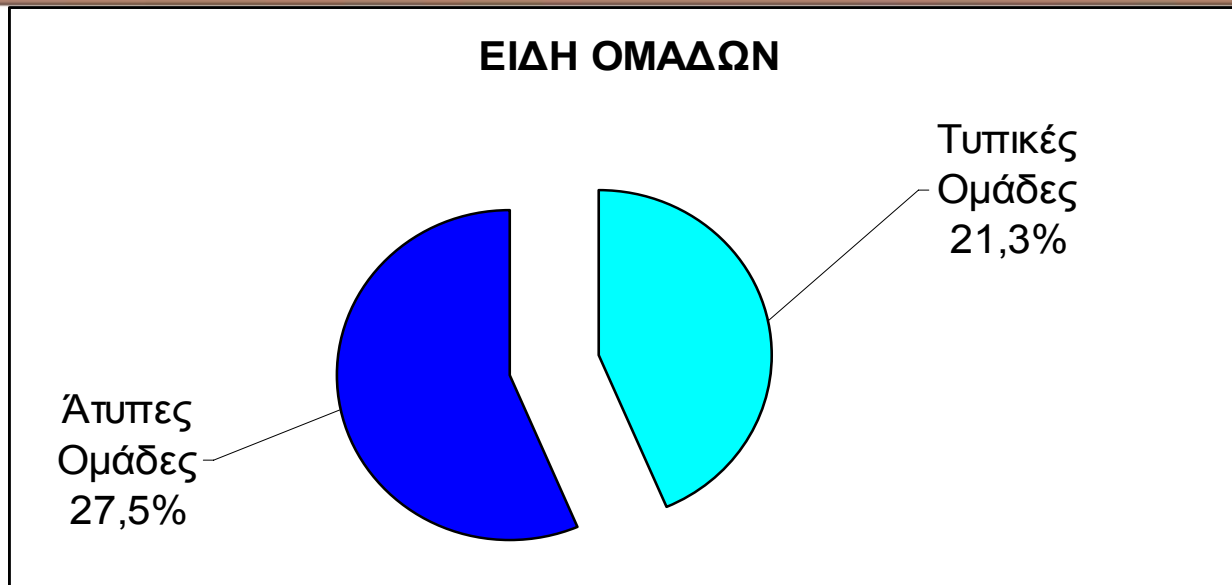
Καταγραφή ύπαρξης ομάδων στις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΑΣ;

- **Ύπαρξη Ομάδων:**
50% των ερωτώμενων απάντησαν αρνητικά στην ύπαρξη ομάδων, ενώ **46,3%** απάντησαν θετικά.
- Στην πλειοψηφία τους οι άτυπες ομάδες συμβάλουν στις βασικές βιβλιοθηκονομικές εργασίες (καταλογογράφησης, δανεισμού / διαδανεισμού, εξυπηρέτησης χρηστών)

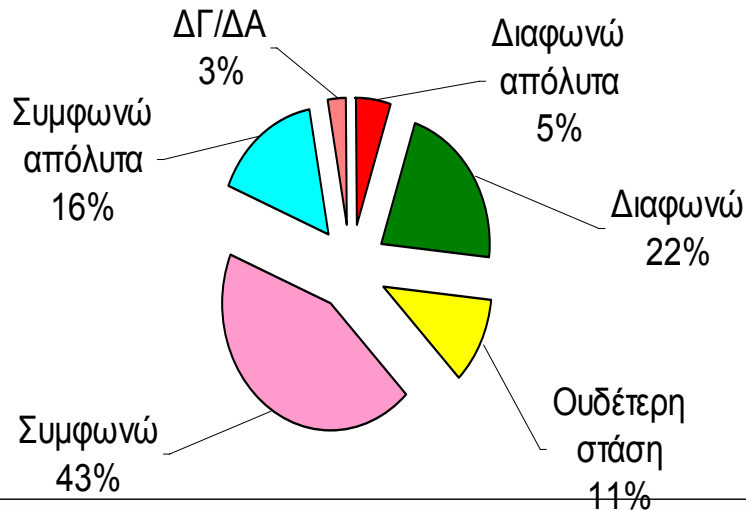
Τυπικές και άτυπες ομάδες

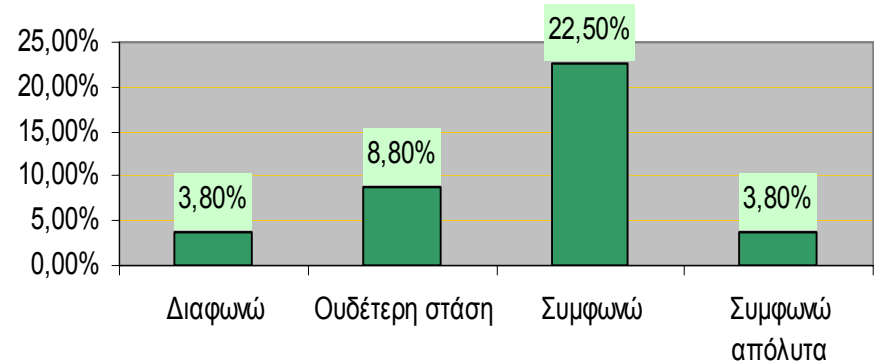
- Οι ομάδες (τυπικές & άτυπες) εκκινούν και στην συνέχεια ενισχύονται από την διοίκηση της εκάστοτε Βιβ/κης (24/37)
- Σκοπός τους η ανάπτυξη συνεργατικού κλίματος, η βέλτιστη λειτουργία της Βιβ/κης, η καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών, η μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, η ανάπτυξη κοινής πολιτικής.

Χαρακτηριστικά υφιστάμενων ομάδων

Η ΟΜΑΔΑ ΜΟΥ ΕΧΕΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ

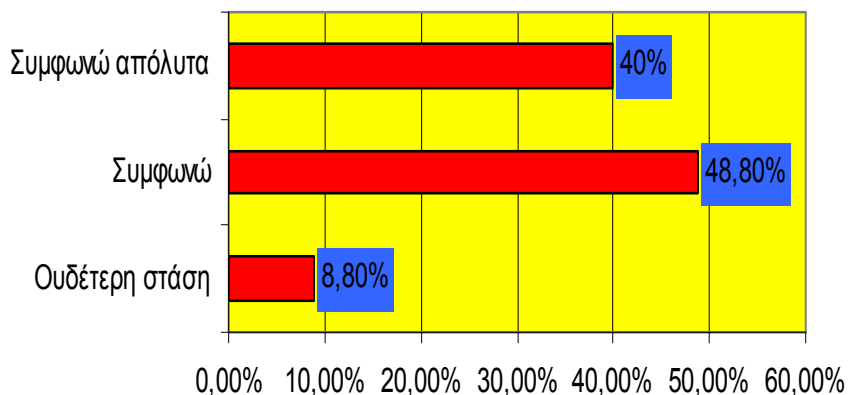
Η ΟΜΑΔΑ ΜΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟ & ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ

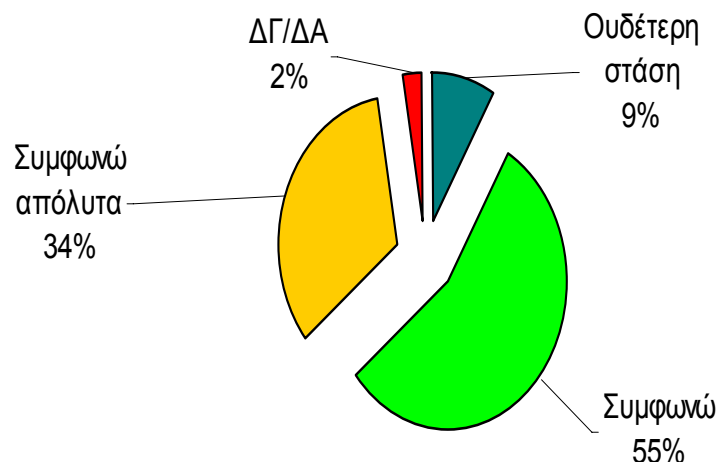
- Εισήχθησαν από τη διοίκηση με τη σύμφωνη γνώμη του προσωπικού (25%)
- Έχουν σαφείς σκοπούς & στόχους (21,3%)
- Τα μέλη κατανοούν τους σκοπούς & τους στόχους της ομάδας (23,8%)
- Έχουν αυτονομία στην εργασία τους (20%)
- Αξιολογούν την πρόοδο & την απόδοσή τους (22,5%)
- Διάχυτη επικοινωνία και ενημέρωση μεταξύ των μελών(27,5%)
- Παρουσιάζουν διάφορες απόψεις κατά τα στάδια λήψης αποφάσεων(28,8%)

Η άποψη των εργαζόμενων για τις ομάδες

ΠΡΟΤΙΜΩ ΜΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ

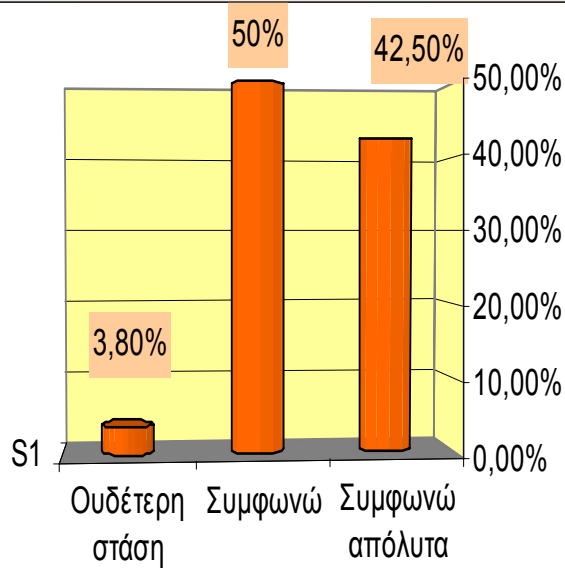
Ο ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΙΝ ΜΠΕΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

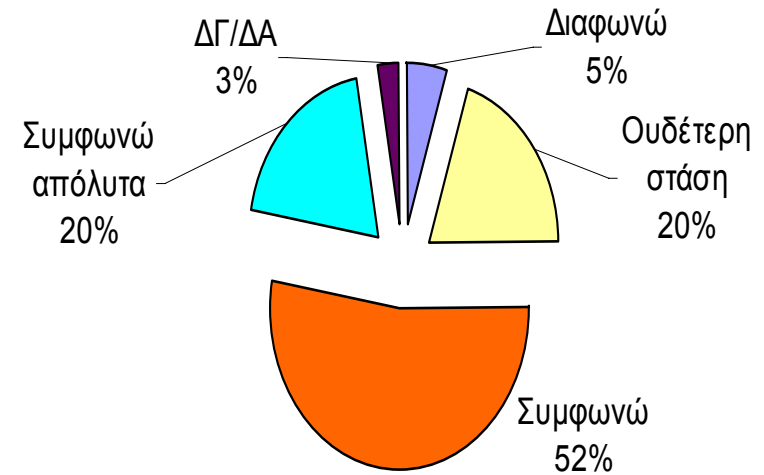
- προτιμούν μια διοικητική οργάνωση βασισμένη σε ομάδες (48,8%),
- προτείνουν εκπαίδευση σε αντικείμενα όπως η «δυναμική ομάδων» πριν την ένταξη στην εργασία στις βιβλιοθήκες (55,5%),
- θεωρούν ότι η ευθύνη για τις ομάδες στην εργασία, αφορά στην ανώτατη διοίκηση (48,8%)
- πιστεύουν πως μέσα στην ομάδα το άτομο παίρνει πρωτοβουλίες και αναπτύσσει καινοτομίες (52,5%)

Συμβολή των ομάδων υπό το πρίσμα των εργαζόμενων

Η ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ
ΣΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΠΑΙΡΝΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΕΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ

Οι ομάδες συμβάλουν:

- στην ενίσχυση της αποδοτικότητας των εργαζομένων,
- στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών και καινοτομιών των εργαζόμενων,
- στη συνεργασία μεταξύ των συναδέλφων,
- στη βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών πληροφόρησης,
- στη βελτίωση της διάθεσης του προσωπικού και την καταπολέμηση του εργασιακού στρες.

Συμπεράσματα

- Οι ομάδες τυγχάνουν θετικής αποδοχής από τους εργαζομένους των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στην χώρα μας.
- Απαιτείται εκπαίδευση γύρω από το γνωστικό αντικείμενο των ομάδων.
- Ανάπτυξη επικοινωνίας και σχεδίου ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ του προσωπικού των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
- Βασικό ρόλο διαδραματίζει η οργάνωση και ο σωστός προγραμματισμός, ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις εισαγωγής ομάδων και να ενταχθούν στο πλαίσιο επίτευξης στρατηγικών στόχων.

Η ύπαρξη και η ενίσχυση της ύπαρξης ομάδων στις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες στην Ελλάδα, πέραν της διοικητικής αναγκαιότητας, αποτελεί ίσως και ατομική – πολιτισμική πρόκληση:

«Μπορούμε να συμβάλουμε στην διαμόρφωση κουλτούρας συνέργειας και συνεργασίας για την επίτευξη κοινά αποδεκτών στόχων;»

«Μπορούμε να εντάξουμε τις ομάδες παρέχοντας πόρους για την ενίσχυση της καθημερινότητας των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών;»

Σας ευχαριστούμε